

รายงานการเงินรวม
กลุ่มกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

กลุ่มกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	2562	2561
สินทรัพย์		
เงินสดและเงินฝาก	664,145,864,402	1,023,607,112,793
เงินสด	1,660,243	4,534,894
เงินฝากในประเทศ	830,208,068	805,157,762
เงินฝากต่างประเทศ	663,313,996,091	1,022,797,420,137
ทองคำ	226,064,139,829	205,674,123,905
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	66,948,623,946	72,037,893,030
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	6,151,860,147,275	5,742,811,848,565
หลักทรัพย์ในประเทศ	361,001,519,561	405,560,389,792
หลักทรัพย์ต่างประเทศ	5,790,858,627,714	5,337,251,458,773
ลูกหนี้การค้า	17,115,000	2,500,000
สินค้าคงเหลือ	2,378,187,590	2,393,625,605
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	9,941,126,350	10,748,502,808
ที่ดิน	3,412,066,482	3,425,716,482
อาคารและสิ่งปลูกสร้างสุทธิ	3,420,400,227	3,771,819,952
อุปกรณ์สุทธิ	2,975,711,001	3,230,903,838
สินทรัพย์ระหว่างทำ	132,948,640	320,062,536
สินทรัพย์อื่น	416,475,731,541	308,549,714,331
สิทธิรับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืน	114,588,793,718	139,330,436,366
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	15,928,934,755	1,048,024,942
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	471,090,619	248,924,389
สินทรัพย์อื่น	285,486,912,449	167,922,328,634
รวมสินทรัพย์	7,537,830,935,933	7,365,825,321,037

กลุ่มกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงินรวม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : บาท

	2562	2561
หนี้สินและส่วนของทุน		
เงินรับฝาก	494,015,813,631	553,421,899,068
เงินรับฝากจากรัฐบาล	338,846,771,733	382,454,506,811
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	135,154,228,593	141,915,270,592
เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย	17,425,000,000	23,474,000,000
เงินรับฝากอื่น	2,589,813,305	5,578,121,665
ธนบัตรออกใช้ (บัญชีทุนสำรองเงินตรา)	1,859,539,152,996	1,784,152,793,563
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	40,498,638,655	43,744,692,234
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	551,855,000,000	578,910,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	5,022,215,126,931	4,537,253,830,824
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	3,685,615,126,931	3,402,233,830,824
ตราสารหนี้อื่น	1,336,600,000,000	1,135,020,000,000
เจ้าหนี้การค้า	4,294,881	6,586,467
หนี้สินอื่น	384,349,519,803	293,182,018,770
ภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้	114,588,793,718	139,330,436,366
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	9,330,106,420	882,551,515
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7,333,362,964	7,794,910,731
หนี้สินอื่น	253,097,256,701	145,174,120,158
รวมหนี้สิน	8,352,477,546,897	7,790,671,820,926

กลุ่มกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงฐานะการเงินรวม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
หนี้สินและส่วนของทุน (ต่อ)		
ส่วนของทุน		
ทุนประเดิม	9,958,461,543	9,958,461,543
สำรองพิเศษ	733,840,720,331	763,853,958,268
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	624,075,747	624,075,747
เงินสำรองทั่วไป	993,846,154	993,846,154
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	(429,860,471,164)	(241,093,823,236)
ขาดทุนสะสม	(1,157,511,174,703)	(986,490,949,493)
รวมส่วนของทุน	(814,646,610,964)	(424,846,499,889)
รวมหนี้สินและส่วนของทุน	7,537,830,935,933	7,365,825,321,037
	-	-

กลุ่มกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หน่วย : บาท	
	2562	2561
รายได้		
ดอกเบี๋ยรับ	139,509,435,762	132,079,912,271
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ	86,833,546,393	-
ค่าธรรมเนียม	576,140,514	560,814,711
รายได้อื่น	4,871,037,351	1,006,181,333
รวมรายได้	<u>231,790,160,020</u>	<u>133,646,908,315</u>
ค่าใช้จ่าย		
ดอกเบี๋ยจ่าย	92,216,436,904	89,772,196,145
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ	327,725,810,541	108,008,954,539
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ	-	24,947,648,458
ต้นทุนขาย	2,087,873,257	1,958,368,832
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	5,949,870,039	5,834,320,594
ค่าใช้จ่ายอื่น	4,524,951,113	9,289,675,273
ค่าธรรมเนียมจ่าย	284,038,358	496,651,035
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกรรมการ	36,810,437	36,303,058
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	1,336,530,768	1,337,702,330
ค่าใช้จ่ายอื่น	2,867,571,550	7,419,018,850
รวมค่าใช้จ่าย	<u>432,504,941,854</u>	<u>239,811,163,841</u>
ขาดทุนสุทธิ	<u>(200,714,781,834)</u>	<u>(106,164,255,526)</u>

กลุ่มกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	หมายเหตุ	2562	หน่วย : บาท 2561
ขาดทุนสุทธิ		(200,714,781,834)	(106,164,255,526)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน			
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ส่วนเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจาก			
การตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน		(188,766,647,928)	(76,110,095,947)
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน			
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ขาดทุนจากการประมาณการตาม			
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		(329,305,326)	(1,090,022,876)
รวมขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		(189,095,953,254)	(77,200,118,823)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม		(389,810,735,088)	(183,364,374,349)

กลุ่มกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ในปี 2562 ธปท. ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เพื่อให้งบการเงินสะท้อนฐานะการเงินและผลการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะธนาคารกลางอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น นโยบายการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงสรุปได้ ดังนี้

1.1 เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีหลักทรัพย์จากการบัญชีวันชำระ (Settlement Date Accounting) เป็นการบัญชีวันซื้อขาย (Trade Date Accounting)

1.2 เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของธุรกรรมสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ จากเดิมถือเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล ซึ่งจะทยอยรับรู้ส่วนต่างอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเป็นดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาของสัญญา มาเป็นตราสารอนุพันธ์ ซึ่งแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และรับรู้เป็นกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อมีการส่งมอบเงินตราต่างประเทศตามสัญญา

ทั้งนี้ ธปท. ไม่สามารถระบุผลกระทบสะสมที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีได้ เนื่องจาก ธปท. มีจำนวนธุรกรรมที่เป็นเงินตราต่างประเทศในระหว่างปีมากและมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติในการคำนวณต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินตราต่างประเทศสะสมแต่ละรายการและรายการที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังสำหรับแต่ละรายการ ธปท. จึงใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

2. ภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีภาระผูกพัน ดังนี้

1. สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 3,814 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 3,847 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

นอกจากนี้ ธปท. มีภาระผูกพันตามสัญญาซื้อขายฝากเงินเยนญี่ปุ่น เทียบเท่า 1 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

2. สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ โดยเป็นการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 60,545 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 28,149 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 - 2564

3. สัญญาสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Option Contracts)

รพท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาขายสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ เป็นการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 479 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 464 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

4. สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts)

รพท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์หรือดัชนีราคาหลักทรัพย์ ในอนาคต โดยเป็นการซื้อหลักทรัพย์หรือดัชนีราคาหลักทรัพย์ เทียบเท่า 271 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายหลักทรัพย์ เทียบเท่า 249 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 นอกจากนี้ รพท. มีภาระผูกพันสุทธิที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาขายอัตราดอกเบี้ยในอนาคต จำนวน 1 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 - 2565

5. สัญญาซื้อขายตราสารที่มีสินเชื่อนุนหลัง (To-be-announced)

รพท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายตราสารที่มีสินเชื่อนุนหลัง โดยเป็นการซื้อ หลักทรัพย์ เทียบเท่า 215 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563

6. การยืมตราสารหนี้ (Securities Borrowing Facility)

รพท. มีภาระผูกพันที่จะต้องส่งคืนตราสารหนี้ที่ยืมและภาระจากการออกตราสารหนี้ รพท. เพื่อเป็น หลักประกัน จำนวน 114,633 ล้านบาท ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2563 - 2575